

oceana. Poleg Anglije so prispevale za utrjevanje Singapurja Indija, Avstralija in malajske države, da so si osigurale na ta način lastno varnost. V mladi dobi svojega razvoja postaja Singapur drugi Gibraltar Anglije baš v trenutku, ko se je zdelo Japoncem, da so že blizu svojega cilja — zlomiti tilnik angleškemu levu na jugu Azije. Že so si zagotovili Japonci vso južno obalo Kitajske, zasedli so otok Hainan, izkrcali se v francoski Indokini. Iz slednje so ogražali kitajske prevoze preko birmanske ceste in kovali načrte, kako bodo skupno s Siamom delili francosko posest ter končno preko ozkega kraka polotoka Malake prišli za hrbet utrjenemu Singapurju. Toda, ko je bilo veselje v Tokiu največje, je prišel nenaaden preobrat.

Nekaj podatkov o siamskem kraljestvu

Kraljevina Siam leži v zadnji Indiji. Na zahodu meji na angleško Birma, ki je postala važna z zaprtjem in zopetnim odprtjem birmanske ceste na Kitajsko. Na severu meji Siam na Kitajsko, na vzhodu na francosko Indokino, na jugu pa prehaja v polotok Malaka, čigar južni konec je v angleški lasti s trdnjavo Singapur. Obsega 518.000 kvadr. kilometrov ter ima 14.465.000 prebivalcev.

Veliki siamski reki sta Mekong (800 km), ki v zgornjem toku razmejuje Siam od francoske Indokine, in Menam (700 km). Menam se izteka v Siamski zaliv pri glavnem mestu Bangkok, ki ima okrog 1.000.000 prebivalcev. V



Tudi mladina me ljubi!

Rdeča in spokana koža čisto zelo boli. Posebno nežna otroška koža je zelo občutljiva. Zato si otroci tako zelo radi namažejo z NIVEO lice in roke. preden gredo na ulice.



tem mestu delujejo tudi slovenske uršulinkemisijske. Drugo največje siamsko mesto je Ajutia, severno od Bangkoka.

Siam ima od leta 1908. splošno vojaško dolžnost. Država lahko postavi 800.000 izvežanih vojakov. Vojska mornarica je neznatna. V Siamu je 15 letališč in 4 radijske postaje.

Deželo vlada ista kraljevska hiša od leta 1782. do danes, ko kraljuje 15 letni kralj Ananda Mahidol.

V svetovni vojni je stopil Siam leta 1917. na stran Anglije ter Francije.

Siam se imenuje tudi kraljestvo belega slona. Dežela razpolaga z 10.000 vprežnimi sloni.

V Siamu je v predvojni dobi deloval kot inženir g. Ferdo Lupša iz Male Nedelje, ki je objavil mnoge zanimivosti iz siamskih bajnih pokrajin v podlistkih v »Slov. gospodarju« in v »Straži«.

Po Jugoslaviji

Pomembna izjava hrvatskega bana glede skupne obrambe Jugoslavije. Hrvatski ban dr. Subašić je obiskal v minulim tednu hrvatsko Zagorje in Medžimurje. Zelo priščno je bil sprejet v Čakovcu, kjer je podal tole pomembno izjavo: »Hrvati stojimo z našimi življenji in našimi telesi na braniku naše domovine Hrvatske in s tem tudi vse Jugoslavije. V enakem smislu stoji tudi vsa Jugoslavija na meji za obrambo Hrvatske in njene svobode. Zavedajoč se tega, bratje, lahko mirno gledamo v bodočnost. Zajednica Jugoslavija se je ustvarila zato, da jo ohranimo, da bomo vsi jačili obrambo vsega onega, kar imamo in kar še hočemo ustvariti. Kar vam sedaj tu v Čakovcu govorim, naj bo dokaz, da smo zares povezani

v Jugoslaviji. Ta trenutek s tega mesta pošiljam pozdrave našemu vodji dr. Mačku, ki je v Beogradu, in s tem sporočilo našemu Beogradu in bratskemu srbskemu narodu, da istočasno pozdravljamo tudi naše najjužnejše brate, naš Bitolj. Dokler bomo mi mislili na Bitolj, dotlej bo Bitolj vedel, da je tu njegova meja, katero je treba braniti, meja za njega tu, za nas tam.« — Kot prva pomoč po bombah razdejanemu Bitolju je bilo zbranih na Hrvatskem in odposlanih 100.000 din.

Več denarja bomo dobili. Ministrski svet je podpisal uredbo, po kateri se poveča obtok kovancev po 50 din za 300 milijonov din; obtok kovancev po 20 din pa za 200 milijonov din. Uredba z gornjim predpisom je v veljavi od

50 tisoč funtov za žensko glavo! Japonci so razpisali nagrado 50.000 funtov nagrade za tiste, ki se mu posreči prnesti živo ali mrtvo glavo kitajske vohunke miss Yang Hui-ming. Kitajci slave miss Yang kot Francozi Devico Orleansko. Pred vojno je bila voditeljica kitajskega mladinskega gibanja. Ko je izbruhnila vojna med Kitajsko in Japonsko, si je odrezala lase, oblekla moško obleko in tako se ji je posrečilo prodreti v prve sovražne vrste ter prinašati kitajskemu poveljstvu važna sporočila in japonske vojaške skrivnosti. Tisočem kitajskih vojakov je rešila življenje. Zato ni čudno, če Kitajci gledajo na to pogumno dekle, ki ga Japonci še niso mogli dobiti, kot na svetniško junakinjo. Prav tako pa

Junak divjine

Ameriški roman

20

Naglo so se spustili s skale v dolino in hiteli proti zapuščenim hišam. Ustavili so se pri prvi hiši. Marija je čitala napis: »Zlata igralna dvorana.« V trenutku je vzdrhtela. Iz hiše je prihajal neki ropot. Zdelo se ji je, da sliši, kako trde pesti tolčejo po mizi, kako polzijo po mizi igralne karte, kako se človeško telo zvrne na tla — potem grozen krik, bolešno stokanje.

»Ljubi Bog!« je vzkliknila vsa prestrašena. »V hiši je življenje!«

Starec je molče stopil k vratom in jih je naglo odprl. Skozi vrata je privrelo življenje, ki je vladalo v hiši: velika množica podgan.

Samotar je prijel Marijo za roko in jo peljal v dvorano. Tu je bila svojčas točilnica, v kateri so ljudje jedli, popivali, kvartali in se pretepali. Tu je prevrnjena miza, tam polomljen stol in v kotu celo — ostanki klavirja.

Marija se je oprijela Indijančeve roke, ki je dejal nekam žalostno:

»To je bil Smithov hotel.«

Starec je pogledal Indijanca in dodal:

»Da, to je bil hotel bratov Smith. Dobro se jih spominjam. Enega je neki Mehikanec ustrelil. In drugi...«

Starec je žalostno vzdihnil in se vprašal:

»Kaj neki se je zgodilo z drugim?«

Odšli so iz zapuščene hiše. Starec je pozorno gledal okrog in godel polglasno:

»Štirideset let, več ko štirideset let — ne spoznam se več...«

Indijanec pa se je dobro spoznal. Vse je našel: plesno dvorano, banko in druge pomembne prostore.

Od neke hiše je ostala cela samo ena stena. Nad vrati je bil napis: Urad.

Vstopili so. Indijanec je z drhtečimi rokami potegnil iz nekega kota šop papirjev. Teh nihče ni vzel s seboj, ker so prebivalci ko begunci v naglici zapustili mesto. Kaj se je bilo zgodilo? Morda so kakšni lopovi napadli mesto? Ali so bežali pred viharjem? — Kdo bi mogel povedati?...

Iskali so, dokler ni mrak oviral dela. Nazadnje so se nastanili v plesni dvorani. Na zapuščenem ognjišču so zanetili ogenj in Marija je pripravila skromno večerjo.

Po večerji je Marija takoj legla k počitku. Zmučena je bila in kmalu je zaspala. Starec jo je skrbno odel.

Ko se je Marija naslednjega jutra prebudila, je sonce plavalo že visoko.

Bila je sama. Pri vzglavju je našla toplo kavo in kog kruha. Toda jesti ni mogla. Samota jo je vznemirjala,

20. novembra. Do gornjega povečanja obtoka kovancev je prišlo radi tega, ker je kovanega denarja ponekod že zelo primanjkovalo, obenem bo pa državna blagajna pri kovanju denarja deležna okrog 400 milijonov dinarjev dobička.

Nov denar po 25 par. Izšli so novi kovanci po 25 par. Novi kovanci imajo to novost, da imajo v sredi luknjo. Stari kovanci po 25 par bodo počasi prišli iz prometa. Veljavni bodo še pol leta, nakar bodo izgubili plačilno vrednost.

Naš vsakdanji kruh

Marsikoga bo zanimalo, zakaj je letošnje leto dalo tako slabo žetev. Vzrokov je več, ali glavni med njimi bo opisani.

Poljedelec navadno glavni vzrok zvrtača na ostro zimo, kar pa ni vse tako, ker naša žita pozebejo le pri 25—30 stopinjah mraza, kateri pa v zemlji in pod snegom izdaleka ni bil tak. Pri hudem mrazu, kakršen je bil lanski, zemlja zmrzne, posebno gornja plast. Voda, katera se nahaja v zemlji, se spremeni v led. Znano je, da led potrebuje več prostora kot voda ter s tem raztezanjem dvigne malo gornjo plast zemlje. Dvignjena zemlja dvigne tudi bilko s seboj, katera je na nji, ako se ni dobro vkoreninila in prišla za globljo plast zemlje. Če sedaj nastane toplejše vreme, se tla odtalijo, toda korenje dvignjene bilke ostane v zraku, v kolikor je bila bilka dvignjena. Pri ponovnem zmrzovanju se korenje tako poškoduje, da bilka ostane za vedno slaba, ali pa se posuši. Naš kmet na to pravi, da je žito — prešlo.

Če se hoče onemogočiti ta pojav, se mora

zgodaj sejati, da bilka do zime dobi močne in globoke korenine. Če pa se le-to zgodi, je treba, ko se nudi prva priložnost, na vsak način žito na njivi povaljati, da se zemlja spet sesede in korenine spet primejo, čez nekaj časa pa na lahko povlačiti.

Vsaka bilka seveda potrebuje tudi zrak, pa se dogaja — kot lansko zimo — da se bilka pod ledom in debelim snegom zaduši, ter tudi na ta način nastane velika škoda. Dober gospodar bi pač moral paziti na vse vremenske nezgode in skrbeti, da škodo prepreči. Dobro je, trositi po snegu pepel ali Tomaževo žlindro, ker te snovi se hitro ogrejejo, ter v snegu naredijo luknjice, skozi katere prihaja zrak do bilke. Zelo dobro in potrebno pa je, če gremo čez njivo z brano, da se razbije ledena skorja in zmrznjeni sneg razrahlja. V tem primeru se morajo konjem oviti noge s krpami, da se po ledu ne ranijo.

Če se b kje to zimo pokazala za tako delo potreba, naj vsakdo poskusi ravnati se po tem navodilu in uspeh ne bo izostal. F. P.

Novice iz domačih krajev

Prelat dr. Fran Lukman 60 letnik. Dr. Fran Lukman, vseučiliški profesor, prelat in častni kanonik, je obhajal 24. novembra 60 letnico. Rodil se je v Lokah v župniji Sv. Jurij ob Taboru. Gimnazijo je končal v Mariboru. Bogoslovje in modroslovje je študiral v Rimu in je zaključil te nauke z dvojnimi doktoratom. Kaplan je bil v Slov. Bistrici, nakar je bil pozvan za profesorja na mariborsko bogoslovje. Z ustanovitvijo ljubljanskega vseučilišča po prevratu je bil imenovan za vseučilišnega profesorja v Ljubljani. Za svoje veliko delovanje kot profesor, urednik znanstvenih mesečnikov, predsednik Prosветne zveze v Ljubljani in kot požrtvovalni sotrudenik raznih drugih kulturnih in narodnobudnih organizacij je bil od kralja odlikovan z redom sv. Save II. razreda in z Jugoslovansko krono II. razreda. Za izredne zasluge na cerkvenem polju je bil od lavantinskega škofa imenovan za častnega kanonika, od papeža pa za hišnega

prelata. Jubilantu čestita »Slov. gospodar« z iskreno željo, da bi dočakal čil, krepak in vsestransko delaven, kot je ob 60 letnici, še razne življenjske jubileje v zdravju!

Svetilka ga je pobila. 52 letni železničar Ivan Kukec je na postaji Ribnica-Brezno v Dravski dolini obešal zvečer signalno svetilko na drog. Žična vrv se je utrgala in težka svetilka je padla Kukcu na pleča, mu močno poškodovala obe rami in ker je radi naglega in močnega udarca klenil, si je poškodoval še nogo. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

Udarec ročnega vozička vzrok smrti. Mlad mesarski mojster Josip Močnik iz Maribora je šel zgodaj zjutraj v klavnico po meso. Pri tem ga je v temi zadel mesarski vajenec z ročnim vozičkom tako močno, da mu je pretrgal črevesje in se je mladi in krepki mesarski mojster zgrudil nezavesten. Prepeljali so ga v bol-



General Antonescu, diktator Romunije, je podpisal v Berlinu pogodbo o pristopu Romunije k zvezi Nemčije, Italije, Japonske in Madžarske

nišnico, kjer je podlegel prehudim notranjim poškodbam.

Poškodbe radi sesutega zidu in drv. Star zid je na stavbišču Vzajemne zavarovalnice ob mariborskem dravskem mostu podsul 28 letnega delavca Kancijana Krušnika. S poškodbami na nogah je bil prepeljan v bolnišnico. — Na 27 letnega Josipa Zgonca se je pa na vojaškem skladišču v Mariboru sesula skladovalnica drv. Dobil je hude notranje poškodbe in se zdravi v bolnišnici.



Egiptovski predsednik Hasan Sabri paša je nena doma umrl med čitanjem prestolnega govora

Bala se je. Bala se je dogodkov, ki so bili pokopani v ta pesek. Bala se je ljudi, ki so vdihavali ta zrak, ki so tu živeli, se ljubili, sovražili, pobijali...

Tekla je iz hiše. Nikogar ni videla. Nobenega glasu ni slišala. Ali sta jo stari samotar in Indijanec zapustila? Ali je sama v tem mrtvem mestu — edino živo bitje med duhovi?

Izza uličnega vogala so se zaslišali koraki. Bližal se je Lavrencij. Bil je ves umazan in prašen. Oči so se mu veselo in ponosno svetlikale. Za njim je stopal Indijanec — z nespremenjenim obrazom ko vedno.

»Marija,« je vzkliknil starec, »ni preteklosti! Ko sem zapustil ljudi in preklel življenje, nisem storil prav. Je pravica! Toda pravica je od Boga in Bog je večni.«

Starec je stopil pred Marijo in v roki je imel strgano usnjato torbico.

»Marija, ali slutiš, ali veš, kaj je to?« je živahno vprašal.

»Ne, oče!« je odkimala deklica.

»To je shramba listin bivšega rotenburškega upravnika! Indijanec je našel občinsko hišo. Samo bruna so ostala, toda midva sva kopala in kopala, dokler nisva našla tega!«

Pri teh besedah je pokazal Mariji rumene, a še precej dobro ohranjene listine.

»To so neizpodbitne priče uradnega delovanja bivšega rotenburškega upravnika. Tu je listina, ki pravi, da je

Abraham Linscott prijavil Rajski dol kot svojo lastnino. Prisegel je, da je zabil obmejne kole, kakor predpisuje zakon. Prisegel je, da je na posestvu postavil hišo in je več tednov stanoval v njej. Vse to sem tudi jaz potrdil kot priča in tu je državni žig. S tem je Abraham Linscott priznan za lastnika Rajskega dola.«

Marija se je zagledala v listine. Za vse je bila nespodobna. Poljubiti je hotela starčev roko, a tega ni storila. Pokleknila je hotela in se zahvaliti Bogu, a ni se ji zdelo primerno, da bi to storila pred ljudmi. Samo gledala je listino in poskušala čitati, toda solze so ji zameglile pogled, črke so ji plesale pred očmi.

Starec je zložil listino in jo izročil Mariji z besedami: »Skrij to listino, pojdi v Rajski dol in se tam nastani!«

V trenutku, ko je Marija prevzela listino in jo skrila v nedrje, je Indijanec zaklical:

»Uff!«

Marija ga je presenečeno pogledala in je videla s strahom, da je Indijanec z levico dvignil puško in pomeril. Pogledala je v smeri puškine cevi in je zagledala na koncu ulice človeka, ki je stal za podbojem vrat.

Tudi ta je meril. Preden se je Marija zbrala od presenečenja, je že počil strel.

Indijanec se je stresel. V naslednjem trenutku je tudi on sprožil. Ni zadel; krogla se je zarila v drevo. Indijanec je počasi lezel v gube. Še enkrat je pogledal

tudi ni čudno, če so razpisali Japonci tako visoko vsoto na njeno glavo.

Namesto kače je ubil prijatelja. Neki trgovski nameščeneec iz Leobna je s svojim prijateljem napravil izlet v okolico. Med potjo sta naletela na modrasa, ki se je sončil. Namesto da bi živali dala mir, sta jo napadla. Tovariš se je spravil nad njo s palico, a namesto da bi zadel kačo, je udaril tovariša po obrazu. Ta se je tako prestrašil, da je padel in treščil z glavo ob skalo. Počila mu je lobanja in vsi poskusili, da bi ga oživili, so bili zaman.

Boljševiki in vatičanski radio. Po poročilih iz Lvova so v raznih mestih zapadne Ukrajine sovjetske oblasti napravile hišne preiskave, pri čemer so v glavnem iskale in plenile radio-

Smrt radi opeklina. V tovarni Brauns v Celju je 40 letna delavka Amalija Bučar ob zaključku dela hotela izključiti motor in ugasniti luč. Iz motorja je šinila iskra, ki je vnela obleko delavke, tako da je bila naenkrat vsa v plamenu. Na klic so ji prihiteli na pomoč, toda opeklina so bile tako hude, da jim je v celjski bolnišnici podlegla.

Splavarja za las ušla smrti. Splavarja 28letni Henrik Sotlar in 35letni Karel Knavs, doma iz Radeč pri Zidanem mostu, sta vozila splav trgovca Gorice na po Savi. Blizu Trbovelj sta nalomila veslo in tako radi teme in divje brzine narasle vode v Radečah nista mogla ustaviti splava. Močan val je sunil prednji del splava v obrežne skale tako krepko, da se je splav razbil. Radi ostrega sunka je Sotlar omahnil v deročo Savo, Knavs je pa ostal na razbitem splavu, ki ga je potegnil tok Save s seboj. K sreči je Sotlar dober plavec in se je s pomočjo nekega drugega splavarja rešil iz valov. Takoj je sedel na kolo ter se odpeljal v vas Šmarčno pri Radečah, kjer se glavni tok Save približa bregu, da otme še svojega tovariša Knavs z razbitega splava. Pri drugem sevniskem mostu so hrabri šmarčani s Sotlarjem oteli vsega premraženega in premočenega Knavs s preostalega splava, ki se je ob mostu popolnoma razbil.

Naraščanje Save in Krke. Radi deževja zadnjih dni je Sava zopet prestopila svoje bregove in zalila bližnja polja ter travnike. Dne 16. novembra je imela Sava 3 m nad navadnim stanjem pod savskim mostom, a pri vodomeru postaji pod Čatežem pa 3.70 m. Že naslednji dan pa je stopila pod savskim mostom kar na 3.50 m nad normalo in pod Čatežem na 4.40 metra. Sava je prinašala s seboj mnogo pomoljenih dreves in snope koruznice. Škode v tem okraju zaenkrat ni napravila, ker so z njiv blizu savskih bregov že pospravili vse poljske pridelke.

Smrt pod prevrnjenim vozom. 28letni Mulhov Tone, doma v vasi Kozjak pri Doberničah, je v trdi temi vozil sadje za žganjekuho iz Rdečega kala proti Doberničam. Na vozu je najbrž zadržal in tako prezrl, da so konji krenili z glavne poti tako, da se je voz na nezavaranem ovinku prevrnil in padel s ceste kake tri metre globoko. Teža voza je vozniku zdrobila prsni koš in ga je pritisk zadušil. Prevrnjeni voz in pod njim mrtvega voznika so našli šele drugo jutro.

Huda nesreča z motociklom. Zadnjo sobotno noč je zapeljal motociklist v Ljubljani na ovinku Baragove in Svoborske ulice v globoko gramozno jamo. Na kolesu sta bila vozač in zadaj na sedežu pa spremljavec. Sovaž je pri padcu v jamo odletel v loku preko vozača in je obležal mrtev. Vozača pa so pre-

peljali nezvestnega v šlajmerjev dom. Smrtno ponesrečeni je ključavničarski pomočnik Adolf Polžkruh, pristojen v Celje, a je stalno stanoval v Stožicah pri Ljubljani. Zapušča ženo in dve hčerki. Drugi ponesrečenec je Josip Clemente, ključavničarski mojster, uslužben pri ljubljanski tvrdki. Clemente je dobil hud pretres možganov in še druge poškodbe.

Nesreča našega delavca v tujini. V Sušičkem Djurdjevcu, kjer ima lesno podjetje Našička velike tovarne, je mnogo delavcev iz Slovenije. Ti nam poročajo, da se je pri mali železnici, s katero vozijo plohe in drva iz gozda, ponesrečil zavirač Ferdinand Šega. Zmečalo mu je prste na roki ob priliki, ko so na vagon nakladali deske in je hotel pripeti vagon k ostalim.

Cirilova v Trbovljah!

V prostoru, kjer je doslej delovala Zadruga knjigarna, ki je zaradi zadrugnega zakona morala prenehati s poslovanjem, je otvorila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru svojo podružnico. Tako imamo sedaj tudi pri nas v Trbovljah prodajalno Tiskarne sv. Cirila.

Kaj vse bomo v tej trgovini dobili? — Vse vrste papirja in pisarniških potrebščin, šolske potrebščine, knjige, molitvenike, rožne vence, križe, kipe, slike, spominke, galanterijske predmete, denarnice, aktovke, albume, razglednice, beleznice, posebno velika izbira nalivnih peres itd. itd.

Vabimo vas, oglasite se v naši prodajalni v Trbovljah, Loke 253.

Elektrarna v osrčju Peco. Veliko rudniško podjetje svinca v Črni »European Mines Limited« rabi veliko električnega toka. Ker mu ga sedanje naprave ne nudijo dovolj, se je podjetje odločilo, da bo za novo elektrarno porabilo stare, opuščene rove pod goro Peco. Zanjeli bodo potok Mežo in Javorski potok pri Črni v večji rezervar, od koder bo voda po rovu, ki ga bodo v ta namen še izkopali, napeljana naravnost v hrib do opuščene rova v sredini gore. Tu bo voda padala v 50 metrov niže se nahajajoči rov in s padcem dajala potrebno pogonsko silo za motorje, ki proizvajajo električni tok. Pri Mežici bo voda spet prišla iz gore. Elektrarna v osrčju gore bo delovala popolnoma samodelno.

Brezposeln poštenjak. Lep primer, da so tudi med brezposelnimi pošteni ljudje, pa čeprav je javnost na splošnem drugačnega mnenja, je brezposelni trgovski pomočnik Edi Krajnc. Imenovan je v Gosposki ulici v Mariboru našel denarnico s 1200 din in jo je, če-



In vsaka Aspirin tableta nosi "Bayer"-jev križ. "Bayer"-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez "Bayer"-jevega križa!

Oglaš. rep. pod št. št. 7257 od 28. marta 1942.

prav se težko preživlja, odnesel na policijo, kjer je še izjavil, da se odpove zakoniti najdenini v primeru, če je denar izgubil kak revež. Zasluži pač pohvalo!

Pošten čevljarški mojster. Pekovski mojster Hinko Čelan s Tezna pri Mariboru je izgubil na cesti od Sv. Miklavža pri Hočah do Maribora listnico, v kateri je bilo 58.500 din. Izgubljeni denar je našel čevljarški mojster Alojz Babič od Sv. Miklavža in ga je koj vrnil lastniku. Čelan je poštenega najditelja nagradil, kar je tudi zaslužil.

Z deskami tlakovana cesta. Deževno vreme je gradnjo nove ceste Maribor-Fram oteževalo tako, da so morali v Slivnici 50 m na dolgo cesto tlakovati z deskami, ker drugače bi bil promet nemogoč. Prometa namreč ni mogoče preložiti na drugo cesto.

Pasja steklina okrog Konjic. Na Sevcu v občini Prihova pri Slov. Konjicah je pes mešane volje pasme ogrizel več psov in še tudi eno žensko. Oblast je odredila najstrožje zaščitne ukrepe.

Lov na divje svinje v Pišecah. Dne 10. novembra so se spravili tamošnji lovci z gonjači

aparate, ki love tudi od-
daje na kratke valove.
Pri teh preiskavah so
sodelovale tudi brezbo-
niške udarne čete. Ra-
dijske aparate so oblas-
ni organi plenili s pri-
pombo, da se na te apa-
rate utegne poslušati
vatikanska oddajna po-
staja. Lastnike zaplenje-
nih aparatov so strogo po-
svarili, naj si ne nabav-
ljajo novih aparatov.
Prestopki te prepovedi
se bodo kaznovali kot
sabotaža in protirevolu-
cionarni zločin, torej s
smrtjo.

Neustrašen učenjak.
Sicilski tiran Dioniz je
pisal stih. Njegovi dvor-
jani so se prilizovalno iz-
ražali o njem, kadar jim
jih je bral, kar je rad
delal. Samo učeni Filo-
ksen ni maral zamolčati
resnice in se ni ustrašil,
grajati kraljeve pesmi.
Zaradi te nespoštljivosti

starca. V tem pogledu je bil zadnji pozdrav, zadnje slovo
pred odhodom v večnost...

Marija vsega tega ni videla. Nekam otrpla je strmela
v človeka, ki je streljal iz za podboja. Bil je — Roger
Asplet... Zavpila je in zbežala v plesno dvorano.

Samotar je odgovoril na umor svojega zadnjega pri-
jatelja s strelom. Zgrešil je. Nato se je z dvignjeno puško
v rokah hotel zagnati proti morilecu, a Marija, ki se je
medtem vrnila, ga je zadržala, ker je opazila živo verigo,
ki je počasi obkoljevala hišo.

Nardova tolpa je hotela obkoliti hišo, da bi tako
dobila v roke — Marijo.

Starec se je v dvorani vneto pripravljala na napad.
Vse, kar je našel v prostoru, je nanosil pred glavna vrata.
Pred zadnja vrata pa je potisnil točilno mizo. Nato je
stopil k oknu in je čakal s puško v roki.

Marija je stala pri drugem oknu. Z desnico je krče-
vito stiskala samokres in bila je odločena, da umre kot
junakinja.

19.

Marijino presenečenje je bilo tako veliko, da v prvem
trenutku ni mogla najti zveze med dogodki. Borbi gleda
v oči in ob njeni strani stoji prijatelj deda Abrahama
Linscotta.

Hladnokrvnost dveh ljudi, ki sta bila pripravljena na
borbo za življenje, je bila postavljena na težko preizkuš-

njo. Prepričana sta bila, da se bo napaj zdaj-zdaj začel,
a je izostal.

Ko se po dobri uri čakanja ni nič zgodilo, kar bi
spremenilo položaj, je starec šepetaje vprašal, ne da bi
se premaknil z mesta:

»Marija, ne veš, kdo so ti ljudje?«

»O, pač!« je prav tako šepetaje odvrnila Marija.

Nato je na kratko pojasnila, kdo je Roger in zakaj
jo preganja. Starec se je trpko nasmehnil in odgovoril:

»Da, da, ljudje so vedno enaki! Ene žene pohlep po
zlatu, druge pohlep po zemlji.«

Več ni govoril, ampak je pozorno pogledoval skozi
okno.

Lopovi se niso prikazali. Med zapuščenimi hišami je
vladal zlovesč mir. Marijini in starčevi živci so bili silno
napeti.

Roger ni zapustil izumrlega mesta. Skrival se je na
prejšnjem prostoru. Z njim je bilo nekaj Nardovih ban-
ditov. Lopovi so spočetka računili na to, da bodo Marijo
in njene tovariše obkolili ter jih dobili v roke brez
streljanja.

Indijančevo ostro oko jim je prekrizalo račune. In
dasi so zdaj na varnem, se vendar prepirajo, ker se bodo
moral spustiti v borbo. O svoji zmagi so bili sicer pre-
pričani, Nard pa se je vključ temu hotel izogniti boju,
ker ne bi rad žrtvoval svojih mož. Nad Rogerjem je
stresal svojo nejevoljo. Jazno je godel:

nad divje svinje, ki že dalj časa delajo škodo po njivah. Sreča se je nasmehnila g. Jambrošiču, upravitelju graščine v Mokricah, ki je pogodil svinjo, težko 120 kg. Že pred tedni je okrajno načelstvo razpisalo uradni pogon na svinje, pa je ostal brez uspeha.

Opozorilo železniške uprave. Te dni je železniška uprava preko naših radio-oddajnih postaj objavila opozorilo občinstvu, da si pred vsakim potovanjem z železnico pravočasno nabavi vozne karte. Zadnje čase imajo naši potniški vlaki skoro vedno večje zamude, to pa v mnogih primerih samo radi tega, ker si potniki v zadnjem trenutku nabavijo vozne karte na postajnih blagajnah, ki so tik pred odhodom vlakov preobremenjene in ne morejo pravočasno odpraviti vseh potnikov. Tako nastajajo zamude. Železniška uprava je izdala nalog, da morajo vlaki v bodoče odhajati točno po voznem redu in da se železniški organi ne smejo ozirati na zamudnike in tudi ne na to, ali je mogla postajna blagajna vsem potnikom pravočasno izdati vozne karte. Železniška uprava je obenem tudi s svoje strani opozorila občinstvo na možnost in na prednosti nabave voznih kar v poslovalnicah »Putnika«.

Za malenkost 6 din si morete pridobiti lepo knjižno nagrado do vrednosti 100 din, ako kupite novo »Družinsko pratiko« s podobo sv. Družine. Tam je lepa, lahka uganka. Pošljite rešitev in če Vam bo žreb naklonjen, je Vaša ena izmed sedmih nagrad. Ne zamudite prilike!

1636

Požari

Na nepojasnen način je izbruhnil ogenj pri posestniku Roberju v Vrholah pri Slov. Bistrici. Goreti je začelo pri svinjarih, odkoder se je ogenj razširil na goveji hlev, hišo in še na dva sosedja. Zgorelo je osem svinj, govejo živino so pa rešili. Škoda je za 200.000 din in je le delno krita z zavarovalnino.

V vasi Gaberje pri Novem mestu je uničil ogenj gospodarska poslopja posestnika Francu Boltesu in Jožetu Erjavcu. Zgorelo je vse žito, živinska krma in poljedelsko orodje. Pogorela trpita veliko škodo, ki ni krita z zavarovalnino.

Pri Superlovih pod Sveto planino so pekli kruh za poroko najstarejšega sina. Radi lesenega dimnika se je na podstrešju vnela krma in ogenj je zajel vso hišo. Zgorelo je tudi nekaj denarja in obleke, ki je bila na podstrešju. Hiša je čisto vpepeljena.

Nedavno je v večernih urah izbruhnil ogenj v Kukeču v Prekmurju pri posestnici Ani Čarni ter je uničil gospodarsko poslopje, ki je bilo leseno in s slamo krito. Škoda je krita z zavarovalnino.

V Tešanovcih v Prekmurju je zgorela oslica slame, last posestnika Josipa Pečko. Škoda je za okoli 4000 din.

Dne 15. novembra je v jutranjih urah zgorela stanovanjska hiša posestnika Sabotina v Dolgi vasi v Prekmurju. Škoda sicer ni velika, vendar pa je za posestnika, ki je itak siromak, zelo občutna, ker je sedaj izgubil še to, kar je imel.

Sredi Braslova je izbruhnil ogenj ob šestih zjutraj v gospodarskem poslopiju posestnika in gostilničarja Rösenerja. Stavba je pogorela do tal s krmo vred. Gasilci so oteli živino in gospodarsko orodje. Velika škoda je le delno krita z zavarovalnino.

V Vajgnu pri Jarenini je pogorela viničarija posestnika Franca Štrabnerja. Škoda je 10.000 dinarjev.

Na usodo čaka v Mariboru v Murski Soboti na smrt obsojeni Karel Makovec iz Strigove, ki je iz ljubosumnosti usmrtil Viktorja Raspergerja in Marijo Rep. Imenovani čaka v prostorih mariborske jetnišnice na smrt ali pomilostitev.

Na poti proti domu izropan. 59 letni Ivan Komar iz Radvanja pri Mariboru se je vračal iz Nove vasi proti domu. Na polju sredi poti sta mu zastavila pot dva neznanca ter zahtevala od njega denar. Vrgla sta ga na tla, eden mu je z dlanjo tiščal usta, drugi mu je pa pretaknil žep. Vzela sta mu 200 din, ker pa se mu je posrečilo zaklicati na pomoč, sta ga obrčala in pretepla do krvi. Na podlagi opisa so orožniki prišli 40 letnega Florjana Vidoviča, ki je osumljen, da je pri dejanju sodeloval.

Prikljuko vznemirja vlomilska banda. V Vogričevcih je že bilo vlomljeno pri trgovcu Ružiču, ki je pa bando še pravočasno prepoznal. Od tam so šli v Grabe, Logarovce, Ključarovec in Lukavce ter vlamljali povsod, kjer so vedeli, da bo dober plen. Odnajajo poljske pridelke, kolesa, jestvine itd. Odnesejo toliko pšenice, da so jo z vozom odpeljali v Radgono. To pšenico so orožniki potem zaplenili.

Obračunavanje s koli kar na ulici. Pred dnevi sta dva kolesarja na Koroški cesti v Murski Soboti nekega fanta, ki ju je baje hotel napasti s kolom, pošteno pretepla ter mu povzročila precejšnje poškodbe pod temenom. Zadevo ima sedaj v rokah sodišče.

Trehub mu je prerezal. Na Kobilju je v gostilni nepoznan človek prerezal z nožem trebuh 28 letnemu hlapcu Petru Slatineku. Napadenemu je izstopil drob. Ranjeno je imel na več mestih črvesje. Slatineku so poskušali v mariborski bolnišnici rešiti življenje, pa je poškodbi podlegel.

Izsedeni kurji tatovi. Pri Javorniku na Vrhovljah, p. d. pri Bagerju, v okraju Konjice, je v noči domači sin Albin videl, kako je smuknil iz kokošnjaka Anton Jesenjaka, posestniški sin iz Visolj pri Slov. Bistrici, in še en fant. Ker jima sam ni bil kos, je zadevo ovadil orožnikom v Oplotnici. Orožniki so Jesenjaka prišli. Priznal

Kar morem danes storiti, kot praktičen človek ne bom odlagal na jutri! To pravilo mi velja tudi pri plačevanju naročnine za »Slovenskega gospodarja«.

je, da je ukradel 12 kokoši. Obenem je izdal tudi svoje tovariše, ki so kradli kure in drugo blago.

Dva primera maščevalnosti. Usnjarju in posestniku Ivanu Mušiču iz Makol je Martin Sajko iz maščevalnosti, ker mu je njegov hlapec prevzel dekle, razrezal usnjato konjsko opremo, pet gonilnih jermenov in usnjarni ter posteljino s postelje, na kateri je hlapec spal. — Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je 27 letni Jožef Rajšp zabodel v prsi 50 letno vdovo in posestnika Jožefa Hamersak zato, ker ga ni marala poročiti, zavdajoč se, da jo hoče za ženo le radi lepega posetva.

Krvava pesem noža. V župniji Majšperg so delavci tekstilne tovarne imeli v gostilni v Stogovcih družabni večer. Po policijski uri so udeleženci odšli, nakar se je okrog dveh zjutraj na poti proti Staniški vasi izvršil uboj, katerega žrtev je postal 26 letni domačin Franc Purg, po poklicu čevljar. Dobil je zabadljaje v prsa, hrbet in stegno. Dejanje so izvršili trije bratje, sinovi velikega in bogatega kmeta Korošca iz Stopnega, občina Makole. Najstarejši Janez je prišel pred letom od vojakov, Franc je na vojaškem dopustu, Ludovik je pa še mladoleten. Navzoč je bil tudi mladoletnik Janez Kovačič, prav tako iz iste vasi. Vsa četvorica je bila predana sodišču.

Vlom radi mizarskega orodja. Tovarnarju pohištva Franju Vehovarju v Celju so vlomilci odnesli raznega orodja za 1400 din. Policia je prišla na sled obširno razpredeni tolpi, ki je kradla v tem podjetju. Pri nekem mizarskem pomočniku je namreč našla veliko količino finega mizarskega orodja, ki je bilo ukradeno v Vehovarjevi tovarni.

Tatvine se množe. Ko so bili prejšnji teden Pribožičevi iz Razteza pri Rajhenburgu odsotni od doma, je to priložnost izrabil neki Stjepan iz Hrvatske in odnesel razne obleke, suknjo in srebrno možko uro z verižico v skupni vrednosti 2500 din. Orožniki so vlomilca še isti dan izsledili na postaji v Rajhenburgu ter mu zaplenili plen. Ob tej priliki so orožniki aretirali tudi nekega Jožeta iz Tržiča, ki se peča s tihotapstvom saharina. Oba imata pa še druge grehe na vesti.

Okradena gospodinja. V Einspielerjevi ulici v Ljubljani je ukradel neznanec hišni lastnici Mariji Lorbek kmalu popoldne iz omare 7500 din. Ukradeni denar je bil v škati, 5000 din pa je gospodinja tat in vlomilec pustil. Gospodinja je samo za hip odšla na vrt in je pustila stanovanje nezaklenjeno.

Maščevanje iz hiše vrženega brata. V hiši vdove Kržanove v Odrkih pri Trebnjem se je sin Franc skregal s svojo sestro in njenim možem. Prepripi je sledil pretep, pri čemer sta sestra in mož Franceta nabila in ga nazadnje vrgla iz matrne hiše, v kateri je stalno bival. Užaljeni brat je zagrozil, da bosta tudi onadva kmalu morala zapustiti hišo. Podtaknil je ogenj in hiša je z vsem borbim imetjem pogorela do tal. Požigalec je gledalcem, ki so opazovali ogenj, pojasnjeval, zakaj je zažgal, nakar se je šel javit orožnikom. Radi nesrečnega prepira je najbolj prizadeta mati-vdova, ki je bila pri vsem prepiru nedolžna, je pa vendar ob streho in dom.

»Če ne bi bil tako nespametno drvel naprej, te Indijanec ne bi bil opazil!«

Roger je jezno odgovoril:

»Vsega so krivi tvoji ljudje! Ko bi bili hiteli za menoj, bi bilo že vse končano. Toda strahopetci so! In ti nisi nič boljši!«

Prepir je postajal vse hujši. Nardove bandite so Rogerjeve besede žalile. Zahrumeši so in dejansko bi se lotili Aspleta, če jih ne bi Nard zadržal.

Asplet je bil razburjen in je zavpil:

»Ali mislite, da dobite za to štiri tisoč dolarjev, da bi renčali in me napadali ko psi?!«

Lopovi so se pomirili. Nekoliko vstran od tolpe je sedel lep mladič. Molčal je in se zaničljivo smehljaj. To je bila Anita v covbojski obleki. Zdaj je stopila med Aspleta in Narda.

»Samo čas izgubljata,« je dejala. »Resnica je ta, da se je Roger bal, da bi zadeli tisto Marijo, če bi prehitro prišlo do boja.«

»Glej, glej!« jo je zaničljivo zavrnil Roger. »Zdaj se bo še naša lepa Anita vmešavala v stvar!«

Nard je videl, da je Anita pripomba Rogerja neprijetno dirnila. Še sam ga je hotel podražiti, zato je rekel:

»Tako je, Anita ima prav!«

Roger je vzklikel:

»Anita je ljubosumna, to je vse!«

»Ljubosumna? Na koga?« je skoraj zakričal Nard.

»Na tisto dekle, ki ga moramo dobiti v roke,« je odgovoril Roger.

»Mene ne zanima tvoja gospodična Marija,« je posmehljivo dejal Nard.

»Anita je vendar ljubosumna!«

»Anita naj gre domov. Čemu to prerekanje?«

»Ali sem ga jaz začela? In zakaj bi naj bila ljubosumna? Toda sramotno se mi zdi, da izgubljate toliko besed zaradi enega starca in ene ženske. Taki ste ko kaki otroci!«

Tem besedam je sledil molk. Može so skoraj še dih zadrževali. Živinski tatovi so bili, ki so segli v skrajni sili tudi po orožju. Toda niso bili morilci, ki bi streljali brez vzroka.

»Jaz mislim,« se je oglasil čez čas eden izmed njih, »da je dovolj, če dekle ujamemo.«

»To je bila moja zapoved!« je hladno odgovoril Roger.

»Potem bi bili morali hitreje postopati,« je pripomnila Anita. »Zdaj ne bo šlo brez žrtve. In če se boste še dalje obojavljali in prizanašali temu človekoma, bodo na naši strani mrtvi. Zato pa takoj na delo!«

Nard je molčal. Njemu se stvar ni dopadla. Dekle, ki ga hočejo ujeti, je Erikovo. Če ostane živo, bo Erik storil vse, da ga reši in se ta pustolovščina ne bo končala

se je Dioniz razsrdil in je poslal Filoksena na galeje (ladje z vesli). Čez nekaj časa je učenjakovim prijateljem uspelo, da so tirana pregovorili, da mu je vrnil svobodo in ga pozval spet na dvor. Tu mu je nekoč spet bral svojo pesem in ga pozval, naj pove svoje mnenje o njej. Ne da bi mu odgovoril, se je Filoksen obrnil k telesni straži in dejal: »Odvedite me spet na galeje!«

Kolesa brezplačno na razpolago. Danska državna železnica se je odločila za velikopotezno »službo klientov«. Na postajah, od katerih so prej avtobusi prepeljali potnike dalje, a jih zavoljo pomanjkanja bencina danes ne prepeljavajo več, so tistim potnikom, ki imajo še dolgo pot, kolesa na razpolago. Uporaba teh ko-

Dominik Kraner:

Gospodarske razmere v Pesniški dolini

Ne iščimo pomoči samo od drugih!

Ni moj namen, s temi vrsticami koga žaliti, ali našim kmetom očitati napake. Toda, ker poznam dobro kmečko življenje, lahko trdim, da so današnjih žalostnih razmer v veliki meri krivi tudi kmetje sami, ker preradi s prekrižanimi rokami gledajo v bodočnost in iščejo pomoči samo od drugih, to je od oblasti, ali pa od gotovih ljudi.

Tisočaki se odteka po cestah v jarke

Če pride človek v deževnem vremenu v razne vasi, opazi, kako dež izpira gnoj, gnojnice se pa odteka po cestah v jarke in odnaša dragocene snovi, ki jih nudi kmetija. Tako se odteka leto za letom tisočaki po cestah v jarke in žalostno je, da tega ne opazi skoraj noben kmet.

Tudi poplav v Pesniški dolini so v veliki meri krivi kmetje sami

Poglejmo n. pr. naše travnike ob Pesnici, ki dela leto za letom ogromno škodo. Tu je v prvi vrsti odpomoč pri kmetih samih, kajti le-ti bi morali najprej poglobiti vse pritoke in večje jarke. Vsak kmet bi moral po svojem ali pri svojem travniku, na katerega meji kakšen pritok, tega temeljito očistiti. Vse nepotrebno grmovje naj re poseka, da bo imela voda večji odtok in bo prej odtekla. Vsakdo, ki ima zamočvirjen travnik, bi moral izkopati dobre odprte jarke, da bo voda po jarkih vsaj nekoliko lahko odtekala in se bo travnik po deževju prej osušil. Ker se to ne dela, je postala Pesniška dolina silno zamočvirjena, saj so pritoki Pesnice na gotovih mestih popolnoma zamašeni z blatom, tako da voda nikamor več ne more teči in ji pri najmanjšem deževju ne preostane drugo, kot da se razlije čez travnike.

Pritoki naj se redno čistijo!

Prejšnja leta je od oblasti prišla uredba, po kateri so se morali vsi pritoki in večji jarki v Pesniški dolini očistiti. Za izvršitev teh del so morale skrbeti občine, ki so delo nadzirale po občinskih odbornikih. Kljub navedeni oblatni zahtevi ni niti polovica kmetov izvršila tega, kar je bilo zaukazano. Sedaj, ko tega nihče več ne zahteva, se pa skoraj nihče sploh ne loti tega tako potrebnega dela. Posledica je, da je letos Pesnica poplavlila osemkrat vse travnike, na katerih je voda stala po cele tedne, ne da bi se kam odtekala. V strugi Pesnice voda navadno hitro pade in če bi bili pritoki v redu, bi se voda prav tako hitro odtekla tudi s travnikov. Ker so pa pritoki zaraščeni z grmovjem in travo, ki se več let ne

pokosi, voda stoji in s tem povzroča ogromno gospodarsko škodo, ki se najbolj odraža v hlevih po Pesniški dolini. Vse to sem sam opazoval letos, ko so se vrstile povodnji druga za drugo.

Dajmo zgled oblastem!

Hudi so današnji časi in težke so nadloge, ki so zajele kmete v Pesniški dolini, toda s samim tarnanjem in zahtevanjem pomoči od javnosti, da se naj Pesnica regulira, ne bomo prišli nikamor. Kmetje bomo morali najprej sami začeti in izvršiti dela, ki sem jih naštel, potem bomo šele upravičeni zahtevati, da naj pomaga tudi oblast z izsušitvijo te doline. Sicer pa bi nam z regulirano Pesnico ne bilo nič pomagano, če se pa voda po pritokih radi zamašenosti v Pesnico niti izlivati ne more!

Postavimo gospodarstvo na pravo podlago!

V naših kmetijskih gospodarstvih vidimo že iz navedenih primerov, da se kljub vsemu postopnemu napredovanju še vedno zapravlja lastni obratni kapital, ali bolje rečeno sredstva, ki so potrebna za uspešno kmetovanje. Pozablja se, da če imamo čim več dobre krme, imamo več živine in s tem več gnoja in več pridelkov. Naše kmetijsko gospodarstvo moramo radi tega postaviti na pravo podlago, katerega začetek in temelji pa stoje v navedenem čiščenju jarkov in pritokov. Vedimo, da je zdrav le oni napredek, ki se giblje v okviru preizkušenih krajevnih gospodarskih razmer. Uspešno bo torej načrtno gospodarjenje le tedaj, ko bodo travniki izboljšani, s čimer bo v hlevih stala boljša živina. Naprednosti nikakor ni iskati tam, kjer niso dani naštetni pogoji za izboljšanje travnikov. Te pogoje za izboljšanje je pa treba začeti izvajati s skupnimi močmi, in to vsak na svojem travniku!

Potrebno pa je tudi obojestransko razumno delo!

Kmet pa ne more živeti le od dela svojih rok, marveč tudi od dela svojih možganov. Le razumen, pošten in v gospodarstvu temeljito podkovan gospodar bo zmožen prebroditi današnje težke dni. Taki kmetje ne bodo nosili do viška razpihajoče ljudske nejevolje radi vsakoletnih katastrof, in le taki kmetje bomo lahko upravičeno pričakovali od merodajnih činiteljev, ki skrbijo za splošno dobrobit, potrebnih ukrepov. Vedno se ponavljajoče besede, da je zadovoljen kmet steber države, bodo prav gotovo postale dejstvo. Le z lastno močjo, združeni s sosedi in merodajnimi oblastmi, bomo lahko izboljšali gospodarske razmere na kmetijah v Pesniški dolini!

Kratke tedenske novice

Srednješolska mladina v Mariboru, organizirana v Slovenski dijaški zvezi, se je na predvečer Slomšekove 140 letnice rojstva, dne 25. novembra, poklonila Slomšku na njegovem grobu. Prekrasen je bil pogled na številno mladino s prižganimi svečami v rokah, ki je priporočala Slomškovi priprošnji sebe in domovino!

Letala vojujočih se držav večkrat preletavajo na jugu države naše kraje. Naše protiletalsko topništvo jih začne obstreljevati, nakar letala zopet zginijo.

Nov potres je v soboto zvečer v Romuniji popolnoma porušil mnogo že od prejšnjih potresnih sunkov poškodovanih poslopij.

Pet poljskih ministrov je pobegnulo iz Romunije v Carigrad, odkoder so prišli v Palestino.

Bolgarska vlada zanika, da sta nameravala te dni ministrski predsednik in zunanji minister odpotovati v Berlin, da podpisata pristop Bolgarije k vojaški zvezi Nemčija-Italija-Japonska.

V Bolgariji po turških vesteh še ni padla odločitev o vojni. Na Balkanu je pričakovati ohranitev miru, kar želi ne samo bolgarski narod, temveč tudi osovinske sile, ki se zanimajo za balkanska področja.

Turška vlada je proglasila obsedno stanje za evropsko Turčijo. Ta ukrep je bil izdan radi zavarovanja obmejnih predelov ob bolgarski in grški meji ter za zaščito Dardanel. Evropski del Turčije mora biti ponoči tudi zatemnjen.

Italijanska vlada je izdala ukrep, da morajo gostje v javnih lokalih poslušati italijanska vojna poročila stoj.

Tajnik fašistične stranke Farinaci je v fašističnem listu objavil članek, v katerem kritizira italijanski generalni štab radi neuspehov v Albaniji.

Po vesteh iz grških virov se upirajo Albanci, ki so pomešani med italijansko vojsko. Napadajo italijanske vojake za hrbtom in jih pobijajo.

Angleški letalski maršal Woyt je moral s svojim letalom, v spremstvu petih angleških častnikov zaslišno pristati na italijanskem otoku Sicilija in je bil ujet. Nahajal se je na poti na novo službeno mesto kot namestnik poveljnika angleškega letalstva v Sredozemlju.

Iz Bukovine, ki so jo zasedli Rusi, izseljujejo Nemci s pospešeno naglico svoje sonarodnjake. Skozi Madžarsko vozi vlak za vlakom.

Sovjetska vlada je zamenjala svojega poslanika v Berlinu. Novi poslanik je posebni zaupnik Stalina in Molotova.

Rusija namerava še nadalje zasledovati politiko nevtralnosti popolnoma izven okvira držav osi (Nemčija-Italija-Japonska).

Nemci imajo na Norveškem 330.000 vojakov, ki so potrebni za vzdrževanje reda na Norveškem.

Zaradi deževne dobe v Afriki ni pričakovati tamkaj kakih pomembnejših vojnihih dogodkov pred božičem.

Angleški kralj Jurij je otvoril 20. novembra novembra novo zasedanje parlamenta z govorom, v katerem je poudaril, da bo Velika Britanija nadaljevala vojno do popolnega uspeha.

Po ruskih poročilih so pa indijskih vsenčističnih in visokih šolah demonstracije dijaštva proti Angliji. Angleška vlada je izvršila precej aretacij.

les je brezplačna in ni treba niti posebne zastavnine zanje. Danci so, kakor znano, vneta kolesarji, pa jim ta uslužnost železniške uprave zelo godi.

Američanke se vedno bolj zanimajo za letalstvo. V Združenih državah Severne Amerike je že nad tisoč žensk, ki imajo letalski izpit. Stevilno ženskih pilotov v Ameriki naglo narašča. Štiri 16 letne pilotinje so hčerke kalifornijskih bogatašev, ki so zamenjale avtomobil z letali. Ena je dobila pilotsko diplomno ravno za rojstni dan. Odločila se je, da bo odletela na Aljasko in da bo tam postala zaščitna sestra. Najstarejša pilotinja v Združenih državah je stara 80 let. Preletela je že 80.000 km. Še bolj zanimiva je neka 50 letna

tako gladko kakor tista tatvina živine. Ako pa bo Marija umrla, bo Erik zopet storil vse, da jo bo maščeval.

Nard ni skrival svojih pomislekov. Povedal je Aniti, da bi bilo bolje, če se sploh ne bi bili lotili te zadeve. Spotoma je imel dovolj prilike za opazovanje Anite in Rogerja ter je brez težave ugotovil, da se Anita ogreva za Aspleta. Položaj je bil zanj tak, da bi raje ustrelil Rogerja, kakor pa napadel starca in Marijo.

»Morda se bojiš Erika?« je vprašala Anita, ko je videla, da se Nard obotavlja.

»Niti sanja se mi ne o strahu. Toda stvar ne gre v naše račune. Tudi tvoj oče ne bo navdušen, če bomo imeli mrliča.«

»Ne bomo imeli mrličev, če se boste ravnali po mojem nasvetu.«

»Pusti!« je zamahnil z roko Nard. »Ne potrebujem tvojih nasvetov! Ti hočeš samo Rogerja štediti.«

»Nor si!« je jezno odgovorila Anita. »Ali ne vidiš, da tisto dekle ni Erikovo, ampak Rogerjevo?«

»Ti si nora!«

»Ti si pa slep! Ne uvidiš, da je Roger pripravljen tebe in vse tvoje močje poslati v smrt, samo da dobi dekle živo v roke?!«

»Samo za listino gre,« je zdaj že nekam negotovo odvrnil Nard.

»In za Marijo Linseott, katero Roger ljubi,« je prišla Anita.

»Kako veš?«

»Tega ni treba vedeti. Ženska to občuti.«

Nard je nenadoma vzkipeł:

»Ali ti naj povem, kako veš? Ker ljubimkaš z njim in mene varaš!«

Anita se je na pol obrnila od njega. Odgovorila je čez ramo:

»Če misliš tako, potem bom — obračunila z Rogerjem.«

Nard je temno zrl predse. Potem se je ozrl v Rogerja, ki je dajal ukaze njegovim ljudem: od štirih strani morajo napasti hišo, ne da bi pri tem streljali.

Nard je stopil bliže. Porogljivo je dejal:

»Moji možje bi naj pocepali ko zajci, ti pa bi ostal. Ti, Anita in tisto dekle. Stari ne računaj.«

»Nard, za to sem te najel!« je trdo odgovoril Roger.

»O ne, Roger Asplet! Ne za klanje. Mojim ljudem zapovedujem jaz. In jaz ti rečem, da ne bom žrtvoval po nepotrebnem nobenega moža.«

Zdaj je stopila med prepirljivca Anita. Resno je pogledala zdaj enega, zdaj drugega, potem pa dejala odločno:

»Nehajta! Glavno nalogo bom izvršila jaz. Ko se bo stemnilo, se bom splazila k hiši in jo zažgala. Videla bosta, kako hitro bosta prišla jetnika ven.«

»Mačrt se je možem dopadel. Le to je Nard hotel, da bosta...« Anita Dekle pa ni odnehala.

Po svetu

Znatno razširjenje vojaške trozveze Nemčija-Italija-Japonska. Dne 27. septembra 1940 je bila v Berlinu sklenjena vojaška trozveza med velesilami Nemčija, Italija in Japonska. K tej zvezi je pristopila in je tozadevno pogodbo podpisala Madžarska na Dunaju 20. novembra. Podpisu so prisostvovali vodja in državni kancler Nemčije Adolf Hitler, nemški zunanji minister von Ribbentrop, italijanski zunanji minister grof Ciano, japonski berlinski veleposlanik baron Kuruzu, madžarski ministrski predsednik grof Teleky in madžarski zunanji minister grof Czaky. Z isto svečanostjo je vodja Romunije general Antonescu podpisal protokol o pristopu Romunije k vojaški zvezi v Berlinu dne 23. novembra. V nedeljo, 24. novembra je prof. Tuka podpisal pristop k isti zvezi za Slovaško. Kakor se čuje, bodo še nekatere druge države pristopile k tej zvezi.

Azana se je spreobrnil. Ime tega moža je znano iz državljanske vojne v Španiji. Igral je veliko vlogo v politiki Španije zadnja leta ter bil predsednik španske republike. Po svojem prepričanju je bil popoln svobodomislec in nasprotnik katoliške Cerkve. S pomočjo ljudske fronte, to je sodelovanja med lazi-svobodomislnimi meščanskimi strankami ter socialisti in komunisti, čigar vnet zagovornik je bil, je hotel uresničiti svojo protikrščansko



V Innsbrucku je bilo sklenjeno skupno vojno vodstvo med Italijo in Nemčijo. Na sliki vidimo nemškega maršala Keltela in italijanskega maršala Badoglio ob pregledu častne čete na kolodvoru v Innsbrucku

in proticerkveno politiko. Toda tudi za Azano je prišla poslednja ura življenja. Zadnji čas svojega življenja je preživel Azana v mestu Montaubanu v južni Franciji. O zadnjih dneh njegovega življenja poroča montaubanski škof naslednje: Ko je Azana hudo obolel, je izrazil željo, da bi ga škof obiskal. Škof je to storil, in sicer večkrat. Ko je odhajal, ga je bolnik vsakokrat prosil, naj zopet pride. Bivši predsednik španske republike je z veliko pobožnostjo poljuboval razpelo, ki so mu ga prinesli. Ko je čutil, da se bliža konec, je zopet poklical škofa, ki mu je podelil sv. obhajilo.

Predsednik Mehike — katoličan. V Mehiki je dolga leta divjalo krvavo preganjanje katoličanov. Na čelu države so tudi takrat bili predsedniki, ki so bili katoličani. Mar ni bil Calles, znani kruti mehiški predsednik, ki je najbolj sovražno nastopal proti katoliški Cerkvi ter duhovnike in Bogu vdane laike nečlo-

Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede ter trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolci, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

veško preganjal, katoličan? Bil je katoličan, v kolikor je bil katoliško krščen, po mišljenju, življenju in delovanju pa je bil pravi pogan. Pri zadnjih volitvah za mehiškega predsednika izvoljeni general Camacho pa je drugačen katoličan. Pravo presenečenje je povzročila tale njegova izjava, ki jo je javno podal: »Jaz sem,« tako je rekel, »verniki in katoličan, in to ne samo po rojstvu, marveč tudi po moralnem mišljenju.« Ta izjava je vzradostila vse dobre katoličane v Mehiki. Pregarjanje katoliške vere in Cerkve je zadnja leta popustilo, sedaj pa bo, tako upajo katoličani, končno veljavno prenehalo. Cerkve se bodo vse vrnile katoliškim vernikom in katoliško bogoslužje se bo moglo povsod nemoteno vršiti. Naše katoličane se tudi osredotočujejo okoli šol, ki so bile doslej brezverske in brezbožne. Duh časa in nujno potrebna obnova ljudstva ter vseh njegovih slojev neodklonljivo zahteva krščansko vzgojo otrok. Pričakuje se, da se bo moralno mišljenje novega državnega predsednika najbolj pokazalo v zopetni vpeljavi krščansko-moralne vzgoje mladine.



Mussolini govori v Rimu ob petletnici sankcij proti Italiji



Mussolini je sprejel na kolodvoru v Rimu generala Antonescu, diktatorja Romunije

»Jaz sem bolj spretna ko ti!«
S tem se je prerekanje končalo. Sklenili so, da bodo počakali na noč.

Naposled se je zvečerilo. Mesec ni svetil in noč je bila temna.

Stari Lavrencij in Marija sta dolge ure stala pri oknih in pričakovala napad, toda zaman. Hrane nista imela. Ko sta Indijanec in Roger streljala, so natovorjeni meži odbežali.

Zvečer sta jetnika sklenila, da bosta menjaje čula. Starec je prevzel prvo stražo do polnoči.

20.

Samotar bi stražil do zore, toda Marija se je okrog polnoči vzbudila in ga prisilila, da je legel k počitku.

Marija je bila čuječa. Nenadoma je postala pozorna na rahel šum. Po pozornem prisluškovanju je ugotovila, da se je nekdo plazil k vratom. Stisnila je samokres, stopila k malemu oknu in prisluškovala dalje. Hipoma je zaslišala šepet: »Marija Linscott!«

Marija je zadržala dih. Šepetanje se je ponovilo: »Marija Linscott! Prijatelj sem. Pomagati vam hočem.«

Mariji se je zdelo, da je bil ženski glas. Vzela je električno svetilko in nenadoma posvetila skozi okno. V tem trenutku je počil zunaj strel, kateremu je takoj sledil

drugi. Marija je v svetlobi svoje svetilke videla, da je roka, ki je bila oddala strele, omahnila in izginila.

Starec se je vzbudil in v trenutku skočil k Mariji. Vzel ji je svetilko in posvetil ven. Pred oknom je ležal mrljč: Anita Orloga.

Anita je merila na Marijo, toda oslepljena od nenadne svetlobe je pomerila prenizko. Strela sta zadela kameniti rob. En strel se je odbil in zadel Anito. Tako je umrla od lastnega strela zadeta.

Preden so lopovi zaznali, kaj se je zgodilo in preden sta starec in Marija bila na jasnem o položaju, je švignil plamen iz suhih tramov.

»Gori!« je vzkliknila Marija.

Starcu je takoj postalo vse jasno.

»Bežati morava od tu!« je dejal.

»Naravnost v roke jim bova prišla!« je zašepetala Marija.

»Če ostaneva, bova zgorela, toda zunaj se bova trdo branila!« je odločno odvrnil starec.

Prijel je Marijo za roko in šel z njo proti zadnjim vratom. Hitro sta odstranila ovire in smuknila iz hiše.

Plamen je osvetlil vso okolico. Nard je sklonjen nad Anito bridko jokal. Lopovi so obstopili gorečo hišo v polkrogu. Asplet je brezčutno gledal strahotno sliko.

Ko so se Marijine oči privadile močni svetlobi, je zagledala Rogerja pred seboj. Starčev pogled pa se je ustavil na lopovih.

gospa, ki stanuje 150 kilometrov daleč od Njujorka. Vsak dan se odpelje z letalom tja po opravkih, nato pa se spet vrne po zračni poti domov. Pri nekem rudniku zaposlena tajnica je dobila ime »leteča tajnica«, ker opravlja tajniške posle svojega šefa po vseh rudnikih, ki jih obiskuje z letalom.

London je v preteklosti zelo trpel. London je že staro mesto. Obstojalo je že pred Kristusovim rojstvom. Kelti so nazivali ta kraj Long Dun, Rimljani kasneje pa Londinium, od česar je nastalo ime sedanjega vele mesta ob Temzi. Razume se, da je v svoji dolgi zgodovini precej trpel. L. 1077. je London pogorel do tal, leta 1090. je strašen vihar porušil v njem 600 hiš in več cerkva. L. 1258

Spanija lahko ustvari nevarne zapletljaje

V zadnjem času je postala Francova Španija zelo gibčna. Potem ko je odigrala vlogo posrednika med Francijo in Španijo, je pohitel s svojimi zahtevami glede francoskega Maroka (francoska kolonija v severozahodni Afriki). Španska vojska je medtem že zasedla tangersko mednarodno ozemlje (nasproti Gibraltarju v severni Afriki), ki si ga je zaman skušala prisvojiti že v zadnji svetovni vojni. Današnja Španija pa ima glede na dolgo državljansko vojno le malo pogojev za močno sunanje politiko. Nesoglasja v samem vladnem taboru tudi ne morejo okrepiti te politike. Razgovori o francoskem Maroku pa vsekakor niso nikaka izmišljotina. Vzpostavitev španskega svetovnega vladarstva ali imperija spada med glavne točke »španske falange«, kakor se imenuje glavna stranka Francovega režima. Španski pas Maroka je izhodišče za takšne težnje. Širitelji teh načrtov poudarjajo, da ima Španija pravico do ozemlja na severni afriški obali, ker so ta ozemlja pripadala španski državi še za časa Ferdinanda Katoliškega (1558—1564), Karla V. (umrl 1558) in Filipa II. (umrl 1598). Z isto utemeljitvijo pa bi potem Španci smeli zahtevati tudi Tripolis, južno Italijo, Sicilijo itd. Ugotoviti je treba, da se pristaši generala Franca ne omejujejo le na načrte, temveč da se tudi oborožujejo in pripravljajo. Tako so na primer še pred francoskim zlomom zgradili utrdbe na Pirenejih (pogorje med južno Francijo in Španijo). Se-

danji predsednik francoske vlade maršal Petain je imel kot francoski poslanik v Madridu priliko, da te utrdbe spozna.

Ob koncu državljanske vojne je ostalo generalu Francu na razpolago še okoli 1300 tujih letal. Letalski minister pa je napovedal izvežbanje 2000 letalcev v tem letu ter nadaljnjih 3000 v prihodnjem. V Španiji so tudi ostala tuja vojaška zastopstva. Nejasno pa je stanje prometnih naprav, pristanišč itd. Španska oporišča pa bi v primeru pomorske borbe lahko odlično služila komur koli.

Končno stališče Francove Španije bo gotovo odvisno od pomorske vojne in njenega razvoja. Angleško brodovje, pomnoženo s francoskim, ima trenutno premoč v Sredozemlju, toda Angleži bodo morali računati z možnostjo ogrožanja s strani Španije. Današnja Španija ne misli le na vzpostavitev svetovnega vladarstva, temveč tudi na zaščito španskega sveta v Ameriki po geslu: Španski svet za Špance!

Španija predstavlja med evropskimi državami veličino, ki ni velika. Toda glede na svoj zemljepisni položaj, vojaške možnosti ter diplomatske zveze lahko ustvari zapletljaje, ki bi mogli daleč presežati okvir njenega lastnega mednarodnega pomena.

V zvezi s tem moramo beležiti tudi glasove, ki krožijo po svetu okoli osebe francoskega vrhovnega generala Weyganda. Ta general je bil pred meseci poslan v Afriko v francoske kolonije, da bi napravil tam red in ohranil kolonije za vladno maršala Petaina. V francoskih kolonijah v Afriki vlada namreč močna agitacija za pobeglega francoskega generala De Gaullea. V resnici je ta general zasedel že več francoskih kolonij s svojim vojaštvom in jih priključil v francoski še vojujoči se tabor. Podpirajo ga Angleži. General Weygand je



V Parizu je otvorjena frimasonska razstava. Veliki frimasonski mojster je zaprisegal nove člane v dvorani, koje oprema je vidna na sliki

svojo nalogo rešil in ohranil nekaj kolonij za vladno v Vichiju. Moral pa bi se že vrniti nazaj v Francijo, tega pa doslej še ni storil in je ostal v Afriki. S tem v zvezi se širijo glasovi, da je ostal general Weygand v Afriki radi — Španije, ker če bi se hotela Španija polastiti kakšne francoske kolonije v Afriki — tako pravijo glasovi — je general Weygand pripravljen, da jih rajši odstopi generalu De Gaulleu. In s tem vprašanjem v zvezi je vloga in zadržanje Španije silno važno.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

70 letnega starčka zadela kap. Prejšnji teden je v Murski Soboti nenadoma umrl posestnik Anton Barbarič, ki ga je zadela srčna kap. Kako so pokojnika imeli radi, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila velika množica ljudi. Naj počiva v miru!

Smrt blage matere. V št. Petru na Medvedovem selu je v Gospodu zaspala Ema Vehovar v 83. letu starosti. Pokojna je bila velika trpinka. Več let jo je mučila zelo huda bolezen. Znala pa je svoje trpljenje darovati za razne dobre namene: za duhovnike, za misijone, za grešnike, za druge bolnike in umirajoče, za duše v vicaht itd. Bila je nekaka duša-žrtev in je želela Bogu zadoščevati tudi za grehe drugih. Kot gospodinja je rada podpirala reveže. Držala

pa se je načela: naj levica ne ve, kaj dela desnica. Bila je prijateljica molitve. Ko je imela kako pot, je najrajši hodila sama, da je med potjo lahko nemoteno molila. Tudi ponoči je vstajala k molitvi. Med boleznijo je iskala utehe v molitvi. Prisrčno je ljubila presv. Evharistijo. Sv. obhajilo je prejemala, kadar ji je bila dana prilika. V zdravih dneh je bila pri šmarnicah in zornicah stalen gost mize Gospodove. Zlasti je nikdar ni manjkalo pri sv. obhajilu ob prvih petkih. Bila je tudi članica ženske Marijine družbe. Skrbno je vzgajala svoje otroke in jih zelo ljubila. Nikdar se ji ni zacelila rana, katero ji je zadala smrt najmlajšega sina, gospodarja na domu. Od odprtem grobu je g. župnik v poslovnem govoru orisal njeno življenje. — Na dan po-



Španski zunanji minister Suner se rokuje v Berlinu s Hitlerjem. Ob Hitlerjevi strani sta Italijanski zunanji minister grof Ciano in nemški tolmáč dr. Schmidt

je zaviadala v mestu lakota in pobrala 20.000 duš. Glad je vklestil mesto v svoje kremplje znova leta 1314. in 1317. Leta 1347. je pomrla zaradi kuge polovica meščanov. Samo na enem pokopališču so položili v zemljo 50.000 ljudi. Trpljenja Londona še ni bilo konec. V kmečkem uporu vodje Taylorja, ki je 1381 udril v mesto, so ljudje prestali mnogo strahu. Pod kraljem Jakobom I. je umrlo v mestu 30.000 duš, pod Karlom I. je kuga pomorila 45.000 meščanov. Porazno je bilo uničevanje kuge v letih 1664. do 1666. Po uradnih zapisih je tedaj umrlo 68.950 Londončanov. Dejansko pa mnogo nad sto tisoč! Komaj je kuga prestala, je 2. septembra 1666 izbruhnil v mestu velik požar. V nekaj urah je strašno

»Naprej, možje!« je zaklical Roger. »Iztrgajte deklo staremu norcu in ga privedite sem!«

V tem trenutku se je zaslísal peket konjskih kopit. Konji lopovov so podivjali zaradi močne svetlobe. Mariji se je posrečilo enega zgrabit.

»Pogum, Marija!« je zaklical samotar in dvignil Marijo na konja. V roke ji je potisnil svoj samokres. Nato je konja udaril. Žival je divje poskočila in oddirjala.

»Z Bogom!« je zaklicala Marija.

V naslednjem trenutku je izginila.

En lopov ji je sledil. Pregarjanje ni trajalo dolgo. Marijin konj se je zadet od krogle zvrnil in pokopal deklico pod seboj. Od tu je streljala na lopova, ki je strele vračal, dokler ga ni zadel Marijin strel v glavo. Marija se ni mogla rešiti izpod konja in Nardovi fantje so se ji približali, da bi jo živo ujeli. Napadli so jo vsi hkrati. Marija je streljala, a zadela ni. Pač pa je zadel Lavrencij, ki je streljal od goreče hiše. Trikrat se je slišal krik iz tolpe lopovov, ko je iz starčeve roke padla puška in je on zadnjič objel s pogledom razvaline Rotenburga...

V naslednjem trenutku so pograbile trde roke Marijo in jo vlekli izpod konja. V svitu plapolajočega ognja je satanski, porogljiv obraz strmel vanjo: obraz Rogerja Aspleta.

»Proč od tu!« je slišala. »Tu se bomo spekli! V desetih minutah bodo vse razvaline v plamenu. Hitro v hribe!«

»Vse se temni!« je zaječala Marija in je izgubila zavest.

Ko se je spet vzdrnila, je čutila, da je privezana k sedlu: privezali so jo na njenega mežga. Nard je nosil s seboj Anitino truplo. Na neki jasi so se ustavili in pokopali Anito. Lopovi so izginili v gozdu, Marija in Roger sta ostala sama. Roger je ponudil jed utrujeni deklici, a ta jo je ponosno odklonila.

Dolgo sta molče strmel drug v drugega. V Marijinih očeh je gorelo sovraštvo in zaničevanje.

»Asplet, kaj prav za prav hočete od mene? Povejte resnico! Pripravljena sem na to, da se odkupim.«

»Koliko date?« je porogljivo vprašal lopov.

»Torej ste vendar postali bandit!«

Asplet je skomizgnil z rameni in odgovoril smehljaje:

»Bandit gor, bandit dol! Glavno je, da človek nekaj zasluži.«

»Povejte, pod kakimi pogoji me boste izpustili?« je nemirno vprašala deklica.

Čutila je, da pri tem človeku ne bo našla usmiljenja, zaradi tega se je je polasčal obup.

Roger je bil mislil, da je njegova ljubezen do Marije že umrla. Ko pa je zdaj gledal Marijin ljubki obraz, je čutil, da jo še prav tako ljubi, kakor tedaj, ko jo je moral ponižan zapustiti. Na to niti ni mislil, da je Marija ugrabil Rajski dol, le to mu je rojilo po glavi, da mu

greba, 9. novembra, pa je umrla še njena nečakinja in Marijina družbenica, 25 letna Anica Tramšek. Neizprosnna jetika ji je utrgala nit življenja. Naj vrli materi in pridni mladenki sveti večna luč! — Žalujotim ostalim naše sožalje!

Dopisi

Mežiška dolina

Črna pri Prevaljah. V ponedeljek, 18. novembra, sta se poročila trgovski poslovodja g. Julij Naglič in lastnica gostilne Rešar gdca Vilma Černic. Kot vnet pevec je g. Naglič s svojim prvim tenorjem mnogo pripomogel k temu, da stoji naš pevski cerkveni zbor na tako lepi višini. Tudi sedanja gospa Vilma se pridno udeležuje pri cerkvenem zboru, poleg tega je pa še vneta prosvetna delavka, dobra igralka in predsednica Dekliškega krožka. Mlademu paru želimo v novem stanu obilo sreče in božjega blagoslova! — Prosvetno društvo, Fantovski odsek in Dekliški krožek se vneta pripravljajo na dan veselja otrok, posebno še revnih, na miklavževanje. Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos s skromnimi in prepotrebni darili obdarovali vso revno deco, če so organizirani v naših društvih ali ne; merilo bo — potreba. Zato prosimo vse socialno čuteče Črnjane, vseh stanov in naziranj, da v prihodnjih dneh, ko se bodo pri njih oglašili nabiralci ali nabiralke s polo, žigosano od Prosvetnega društva, velikodušno podpro našo nabiralno akcijo! Kar daš, daj z dobro voljo in vedi, da si s tem nabiraš zakladov, ki jih molj ne požre in rja ne razje! — Zadnje dni pred nedeljo, 17. novembra, smo imeli v Črni in menda v vsej Mežiški dolini nenavadno hud in silovit vihar. Maloštevilne strehe v Črni so ostale popolnoma nepoškodovane. Dvigalo in trgalo jih je kakor dežnike! Škoda je precejšnja. Tudi precej klobukov se je zazibalo po deroči Meži proti Žerjavu in Metli...

Mursko polje

Ljutomer. Sestanek Prosvetnega društva v nedeljo, 17. novembra, je krasno uspel. Udeležba je bila obilna. Predavatelj g. prof. Jan Šedivy nas je povedel na Češko. V jedrnatih besedah nam je orisal življenje bratov Čehov, njih vero in navade. Težka je usoda malega češkega naroda in narod sam je spoznal, da se mora v svoji nesreči vrniti nazaj k Bogu, k sv. Vavilavu, svojemu narodnemu svetniku. — V nedeljo, 24. novembra, pa se je vršil misterij »Mrtvaški ples«. Igralci so svoje vloge rešili zelo zadovoljivo. Krasno uspelo duhovno igro bomo ponovili v nedeljo, 1. decembra, ob 8 urah. Vabljeni! — Ker je 1. december državni praznik, bodo istega praznovala tudi naša katoliška društva. Po sv. maši ob 8 bo v Katoliškem domu proslava, združena s kratko akademijo. Vsi ste vabljeni! Vstop brezplačen. — V nedeljo, 8. decembra, bo miklavževanje. — Fantovski odsek ima vsak terek v mali dvorani Katoliškega doma ob 19 sestanek. Ker se na sestankih obravnava snov, ki je koristna in zelo zanimiva, se vabijo katoliško misleči možje in fantje, da se sestankov udeležujejo, kajti nikomur, ki se bo se-

stanka udeležil, ne bo žal za ta čas! Dobrodošli! — Z delom po poljih smo končali, sicer malo pozno, pa nič za to.

Staranova vas na Murskem polju. Dolga leta povojne dobe gledamo Muropljci s hrepenenjem, obenem pa tudi z zavistjo kraje po Sloveniji, katerim je možno, da si lahko privoščijo sodobno električno razsvetljavo; občudujemo njih vztrajnost in požrtvovalnost, da so dosegli to razsvetljavo, obenem pa pogonsko silo za najnujnejše stroje v svojem kmečkem gospodarstvu. Pred letom, ko je elektrarna Fala zgradila preko Murskega polja in skozi naše vasi svoj daljnovod v Slatino Radence in dalje proti Gornji Radgoni, smo se vzdramili tudi mi vaščani iz Staranove vasi, Iljaševce, Bunčan, Bučecovce in iz Vučje vasi ter ustanovili elektriško zadrugo, z namenom, da si zgradimo skupni transformator in omrežje za vse omenjene vasi. Srečno smo spravili hišico pod streho tik pred naraščajočo draginjo. To in razmere zadnjega leta so nas oplašile, da je delo za elektrifikacijo skorajda zaspalo. Vendar odbor zadruge in članstvo ni obupalo, ker se zaveda, da s čakanjem ne pridemo nikamor. Radi visoke cene bakra in ostalega materiala je morala zadruga pristopiti k postopnemu delu in tako smo začeli pred tedni s Staranovo vasjo. Delo in napeljava v tej vasi bo za božič gotova in tako bomo praznike praznovali ob svitu električne luči. Kako velika je želja naših Muropljcev po elektrifikaciji njih vasi, priča najlepše prav ta vas, ki je imela v začetku le 17 članov. Zadnje dneve, ko se izvršuje po hišah instalacija, pa jih je pristopilo še osem. Člani pridno vozijo drogeve in vsak hoče doprinesiti svoj delež k čim hitrejši izvršitvi. Tudi ostale vasi ne bodo dolgo čakale. Njih želje niso nič manjše kot naše in upamo, da nam bo naša banska uprava priskočila na pomoč in nas podprla v našem delu in stravljenju, kot podpira in skrbi za druge kraje. Prepričani smo, da bo naš želji ustrezno, da bo tudi Mursko polje enkrat prišeto med elektrificirane kraje.

Vučja vas. Naš kraj stopa zadnja leta v vrsto onih krajev širom Slovenije, kjer so ljudje sprevideali, da je za naše kmečke fante poleg dobre ljudske šole in njene izobrazbe, ki jo nudi ta šola, potrebno še mnogo več. To je, usposobiti naše fante v pristne kmečke fante z globoko ljubeznijo do kmečke zemlje, do kmečkega dela in z vernim spoštovanjem do kmečkega stanu, in jim nuditi čim boljše strokovno usposobljenost ter željo

Ali imate toliko poguma, da boste nagovorili soseda, da si bo naročil »Slovenskega gospodarja«?

po napredku. Sedaj, ko narava umira in pojema kmečko poljsko delo, so namreč zopet začeli na naši šoli pouk v kmečko nadaljevalni šoli, katero obiskuje 25 fantov domačega šolskega okolisa. Ponosni smo, da se je v to prostovoljno šolo priglasilo tako lepo število fantov, kar je dokaz, da se starši in njihovi sinovi zavedajo, da stopamo v čas, ko bo treba vztrajnega in načrtnega dela, polnega ljubezni v našem kmetijskem gospodarstvu, če bomo hoteli slediti drugim naprednejšim kmetijskim državam. Vodstvo te šole razume težnje in življenje nas kmetovalcev in prepričani smo, da bo vzgojilo te fante v dobre, verne kmetovalce in občane.

Slovenske gorice

Sv. Andraž v Slov. goricah. Poročil se je naš vrli prosvetni delavec, predsednik Fantovskega odseka Maks Papot z družbenko Geriko Plignarjevo. Težka vrzel bo nastopila pri našem delu, saj je Maks doslej posvečal vse moči našim društvom. Na novi poti mu želimo, da bi bil prav tako, kot doslej fantom, vzor možem naše fare!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Prosvetno društvo bo obhajalo 50 letnico obstoja dne 1. decembra. Na tej proslavi bodo sodelovali: Prosvetno društvo, Fantovski odsek in Dekliški krožek. Na sporedu so: dva govora, pevska točka, kot zaključek pa Meškova drama »Pri Hrastovih«. Proslava se bo začela točno ob 15. Vabimo vse prijatelje iz domače in sosednjih župnij, da se proslavi v obilnem številu udeležijo. Spored je pester ter ne bo nikomur žal, če bo prišel. Na svidenje!

Dravsko polje

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zbirko za novo bogoslovje so letos izvedli naši vrli možaki. Ker so nabrali 1672 din, torej na osebo skoro 1 din, jih bomo še z naprej naprosili za to lepo delo. — V Lukežev jarem (sveti zakon) sta se to nedeljo podala dva zgornjepleterska para: Maks Drevenšek in Trezlika Dolenc ter Franc Pernat in Marija Medved. Isti dan se je naveličal samskega stanu Lovrenčan Andrej Planjšek, ki si je vzel za ženo Katico Koren s Hajdine. Vsem želimo, da bi jim bilo lepo! — Predavanje g. Petančiča o sanjah in strahovih je prišlo poslušat izredno veliko ljudi. Nikomur ni bilo žal, ko je pa vsak zvedel toliko zanimivega in poučnega. — V nedeljo, 1. decembra, po večernicah bo v dvorani »Proslava sedenja« s petjem, deklamacijami, govorom, simboličnimi nastopi ter z igro »Jugoslavija leta 1918. do 1940.«, ki jo igrajo sami fantje. Vabimo vse, zlasti čuvarje domovine — moške! Vstopnina je prostovoljna. — Tudi se že veselo pripravljamo na Miklavžev večer, ko bodo pridni dobili darila, poredni pa prejeli pozdrave od parkljev...

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Z 19. novembrom je na progi Murska Sobota-Ljutomer zopet začel obratovati potniški vlak št. 8729, ki odhaja iz Sobote ob 10.22 in pride v Ljutomer ob 11, ter št. 8720 z odhodom iz Ljutomera ob 11.02 in prihodom v Soboto ob 11.39. S tem je upoštevana želja onih staršev, katerih otroci se radi slabih gmotnih

je jetnica to noč izročena na milost in nemilost. Z obraza mu je zrlo zmagovalstvo, ko je dejal:

»Tedad ste me mogli odposlati, ker sva bila v mestu. Tu pa je drugače. Tu velja zakon divjine.«

Marija je vzdrlhela pri teh besedah, a je zadušila strah in mirno odgovorila:

»Nasproti nezaščiteni ženski ne velja zakon divjine.« Roger se je zasmeljal in se ji bližal. Marija je zbežala med drevje.

»Čemu bežite pred menoj? Še kleče me boste prosili, naj vas ščitim pred onimi ljudmi.«

Pri tem je pokazal proti gozdu.

»Da bi me vi ščitili?« se je trpko nasmehnila Marija. »Pojdite k svojim prijateljem!«

Medtem se je na videz brez namena umaknila proti sedlu, ki je ležalo na tleh; ob strani sedla je bila namreč zagledala samokres. Toda Asplet je opazil njen namen. Z enim skokom je bil pri sedlu in oba sta isti hip zgrabila za samokres. Njunji roki sta se dotaknili. Marija se je v trenutku zbrala. Zagnala se je v Rogerja in ga tako močno sunila, da je padel. V naslednjem trenutku je že stiskala samokres.

»Roke kvišku!« je zaklicala.

Roger se je obotavljal, toda Marija je naperila nanj samokres in mu velela z dvignjenim glasom:

»Roger Asplet, dvignite roke!«

Roger je dvignil roke in na videz posmehljivo dejal: »Marija Linscott, ali mislite, da me morete prestrašiti?«

»Samo toliko vam rečem, da bom streljala, ko boste naredili prvi korak proti meni!« je mirno odvrnila Marija.

»Čemu derete v svojo pogubo? Ali ne razumete, da vas še vedno ljubim?«

»Govorite tako, kakor da bi jaz še vedno bila neumna majhna deklica. Varate se, če mislite, da me boste preslepili! Jaz sem že zdavnaj spregledala. In vas niti ne sovražim, ampak samo zaničujem!«

»Res? Morda hočete s tem reči, da ni več nobenega upanja? Tudi zdaj ne, ko ste v tako obupnem položaju?«

»Gnusite se mi!«

»Jaz pa sem samo zaradi vas prišel,« je na videz potrto dejal Asplet in je hotel spustiti roke.

Marija je merila in rekla:

»Roger Asplet, če vam je za življenje, držite roke kvišku!«

Roger je ubogal, toda iz njegovih oči je zrlo divja jeza.

»Marija, verujte mi, da sem samo zaradi vas prišel. Ščititi vas hočem pred temi lopovi!«

»Lažete!« je odgovorila Marija. »Lažete ko vedno. Stojte pri miru, drugače...«

(Dalje sledi)

ognjeno pustošenje uničilo 13.200 hiš, 89 cerkva, 400 ulic je bilo zasutih z razvalinami. Od tedaj niso več gradili hiš iz lesa.

Legionarska ječa v Ramnicu Saratu, kjer je bilo prej zaprtih več sto romunskih legionarjev, bo na prošnjo sorodnikov ubitih legionarjev pretvorjena v državni muzej. Antonescu je že dal potrebno vsoto kot podporo za novo ustanovo.

Ptice, ki laja, so odkrili v pragozdovih Čileja. Lovci in domačini so večkrat slišali iz gozda glas, podoben laježu psička. Končno so ugotovili, da se tako oglašajo sivkasta ptica »gwid gwid«, ki je pa prav tako plašna, kakor naša kukavica in jo je težko vloviti.

*